

جمهوری اسلامی ایران
جمهوری اسلامی

۲۰۷۱ شماره چاپ
۷۹۷ شماره ثبت

دوره هفتم - سال چهارم
تاریخ چاپ ۱۳۸۶/۱۱/۸

دوفوریتی

طرح اصلاح ماده (۳۴) اصلاحی قانون ثبت
مصوب ۱۳۵۱ و حذف ماده (۳۴) مکرر آن

دوفوریت این طرح در جلسه علنی روز دوشنبه مورخ ۱۳۸۶/۱۱/۸
به تصویب رسید.

اداره کل قوانین

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

باتوجه به این‌که در مقام اجراء ماده (۳۴) اصلاحی قانون ثبت کلیه موارد رهن اعم از منقول و غیرمنقول در صورتی که حتی بیش از میزان بدھی و خسارات قانونی راهن باشد به نفع مرتهن تملک می‌گردد لذا به منظور جلوگیری از تضییع حق و استرداد مازاد به راهن براساس نظریه شورای محترم نگهبان طرح ذیل با قید دوفوریت تقدیم می‌گردد.

یوسفیان ملا - حمیدبهرامی - سلیمانی - نوروززاده - حبیبی - سیدعبدالله حسینی - سادات موسوی - سیدفضل‌الله موسوی - محمدباقر بهرامی - نوش آبادی - خوش‌چهره - سعادت - رجایی - حکیمی - احمد‌احمدی - غضنفر آبادی - حیاتی - طلایی نیک - حاجی‌بابایی - اسدالله عباسی - فهیمی - کاتوزیان - عزیزی - سید‌محمد‌مهدی طباطبائی - مصباحی مقدم - بگلربیان - غفوری فرد - عسکری - سلطانی - مدنی - شاهی عربلو - فرهنگی - حق شناس - صادق دقیقی - سبحانی - نجابت - قربانی - محبی‌نیا - کوچک‌زاده

طرح اصلاح ماده (۳۴) اصلاحی قانون ثبت مصوب ۱۳۵۱ و حذف ماده (۳۴) مکرر آن

ماده واحده - ماده (۳۴) اصلاحی قانون ثبت مصوب ۱۳۵۱ به شرح زیر

اصلاح و ماده (۳۴) مکرر آن حذف می گردد:

ماده -۳۴ - در مورد کلیه معاملات رهنی و شرطی و دیگر معاملات مذکور در ماده (۳۳) قانون ثبت، راجع به اموال متفقول و غیر متفقول، در صورتی که بدهکار ظرف مهلت مقرر در سند بدهی خود را نپردازد، طلبکار می تواند از طریق صدور اجرائیه وصول طلب خود را توسط دفترخانه تنظیم کننده سند، درخواست کند. چنانچه بدهکار ظرف ده روز از تاریخ ابلاغ اجرائیه نسبت به پرداخت بدهی خود اقدام ننماید بنابر تقاضای بستانکار، اداره ثبت پس از ارزیابی تمامی مورد معامله و قطعیت آن، حداقل ظرف مدت دو ماه از تاریخ قطعیت ارزیابی، با برگزاری مزایده نسبت به وصول مطالبات مرتهن به میزان طلب قانونی وی اقدام و مازاد را به راهنم مسترد می نماید.

تبصره ۱ - در مواردی هم که مال یا ملکی، وثیقه دین یا انجام تعهد یا

ضمانتی قرار داده می شود مطابق مقررات این قانون عمل خواهد شد.

تبصره ۲ - نحوه ابلاغ اجرائیه، برداشت مازاد مورد رهن و چگونگی ختم عملیات اجرائی و برگزاری مزایده و سایر موارد به موجب آئین نامه ای است که ظرف مدت سه ماه از طرف سازمان ثبت استناد و املاک کشور تهیه و به تصویب رئیس قوه قضائیه خواهد رسید. ان

سوابق

قانون اصلاح قانون ثبت اسناد و املاک مصوب ۱۳۱۰ و قانون اشتباها تثبیتی و اسناد معارض
مصطفی (۱۳۳۳ مصوب ۱۰، ۱۸)

ماده واحده - قانون اشتباها تثبیتی و اسناد معارض مصوب ۱۳۳۳ و ماده ۶ و تبصره ذیل ماده ۱۵ و
مواد ۲۵ و ۲۵ مکرر و ۳۴ و ۳۴ مکرر و ۱۲۳ قانون ثبت اسناد و املاک مصوب سال ۱۳۱۰ به شرح
زیر اصلاح و ۱۸ ماده به قانون مزبور الحاق می شود.

.....
.....

۹ - ماده ۳۴ و تبصره های آن به شرح زیر اصلاح می شود:

ماده ۳۴ - در مورد معاملات مذکور در ماده ۳۳ و کلیه معاملات شرطی و رهنی راجع به اموال غیر
متغول در صورتی که بدهکار ظرف مدت مقرر درستند بدھی خود را نپردازد بستانکار می تواند وصول
طلب خود را توسط دفترخانه تنظیم کننده سند درخواست کند.
دفترخانه بنا به تقاضای بستانکار اجرایی برای وصول طلب و اجرور و خسارت دیرکرد صادر خواهد
کرد و به اداره ثبت ارسال خواهد داشت و بدهکار از تاریخ ابلاغ اجرایی هشت ماه مهلت خواهد
داشت که نسبت به پرداخت بدھی خود اقدام نماید.

بدهکار می تواند ظرف شش ماه از تاریخ ابلاغ اجرایی درخواست نماید که ملک از طریق حراج به
فروش بررسد در این صورت اجرای ثبت یا ثبت محل پس از انقضای مدت شش ماه به حراج ملک
اقدام خواهد کرد. قبل از فروش ملک در صورت اعلام انصراف بدهکار حراج منک موضعی متفق
خواهد بود. مبلغ حراج باید از کل مبلغ طلب و خسارت قانونی و حقوقی و عوارض و هزینه های
قانونی تا روز حراج شروع شود و در هر حال به کمتر از آن فروخته نخواهد شد در صورت نبودن
خریدار و همچنین در صورتی که تقاضای بدهکار ظرف مدت مقرر به اجرا یا ثبت محل و اصل نشود
پس از انقضای هشت ماه مذکور در این قانون ملک با اخذ کلیه حقوق و عوارض و هزینه های قانونی
به موجب سند انتقال رسمی به بستانکار واگذار خواهد شد.

هرگاه بستانکار قسمتی از طلب خود را دریافت کرده باشد در صورت واگذاری مذکوب به او باید وجوده

در مورد مؤسسات و شرکت‌های دولتی و بانکها و جووه دریافتی از اصل طلب مسترد می‌گردد.

در مورد اموال منتقل اعم از اینکه اجراییه نسبت به تمام یا باقیمانده طلب صادر شده باشد هرگاه بدنه کار ظرف چهار ماه از تاریخ ابلاغ اجراییه نسبت به پرداخت بدھی خود اقدام ننماید مال مورد معامله و سبیله اجرایی ثبت به حراج گذاشته می‌شود.

هرگاه مال به قیمتی بیش از طلب مورده مطالبه و خسارتم قانونی و حقوق و عوارض و هزینه‌های قانونی تا روز حراج به فروش نزد پس از دریافت حقوق اجرایی تمام مال مورد معامله ضمن تنظیم صورت مجلس توسط ریس اجرا تحويل پستانکار خواهد شد.

در مواردی هم که مال یا ملکی ویقه دین یا ضمانتی قرار داده شود بر حسب آن که مال مذبور منتقل و یا غیر منتقل باشد طبق مقررات این قانون عمل خواهد شد.

تبصره ۱ - حراج اموال منتقل و غیر منتقل بدون تشریفات انتشار آگهی خاص در روزنامه در مرکز با مرکز حراج به عمل می‌آید سخت عملیات حراج نباید از دو ماه تجاوز نماید و انجام حراج باید در هفته آخر دو ماه مذکور باشد نحوه اجرای حراج و نوبت آن و همچنین تشکیل مرکز یا مرکز حراج به موجب آییننامه وزارت دادگستری خواهد بود.

تبصره ۲ - هرگاه بعد از ابلاغ اجراییه و قبل از واگذاری مال به غیر یا انتقال یا تحويل مال به پستانکار وقوع فوت بدنه کار مستند به مدرک رسمی اعلام شود از تاریخ فوت و راث نسبت به اموال منتقل سه ماه و نسبت به اموال غیر منتقل شش ماه مهلت خواهد داشت که نسبت به پرداخت بدھی مورث اقدام ننمایند.

در هر مورد که مهلت استفاده از حق استرداد بیش از مهلت‌های مذکور فوق باشد باید همان مهلت بیشتر رعایت و احتساب شود.

تبصره ۳ - در کلیه استناد رسمی باستی اقامتگاه متعاملین به طور واضح در سند قید شود. اقامتگاه متعاملین همان است که در سند قید شده و مادام که تغییر اقامتگاه خود را قبل از صدور اجراییه به دفترخانه و قبل از ابلاغ به اجرا با نشانی صحیح و ذکر شماره پلاک محل اقامت اعم از خانه و مهمانخانه وغیره که بتوان اجراییه را به آنجا ابلاغ کرده اطلاع ندهند کلیه برگها و اختصاریه‌های اجرایی به محلی که در سند قید شده ابلاغ می‌شود و متعهد نمی‌تواند به عندر عدم اطلاع

دفاتر استناد رسمی مکلفند پس از صدور اجراییه مراتب را به آخرین نشانی معهد از طریق پست سفارشی به او اطلاع دهند و برگ اجراییه را به ضمیمه قبض پست سفارشی جهت ابلاغ اجراییه و عملیات آجرنی به ثبت محل ارسال دارند.

هرگاه محل اقامت معهد در سند قید نشده و یا به جهات دیگر احراز محل اقامت میسر نباشد ثبت محل موضوع اجراییه را به طور اختصار یک نویت در یکی از جاید کثیرالانتشار محل یا نزدیکتر به محل آگهی خواهد نمود.

ظرف ابلاغ برگ اجرایی و همچنین ترتیب انتشار آگهی به موجب آییننامه وزارت دادگستری خواهد بود.

تبصره ۴ - در مورد معاملات مذکور در ماده ۳۳ و معاملات رهنی زیان دیرکرد از تاریخ انقضای سند و در مورد رهن تصرف از زمان تخلیه و تحويل تعلق خواهد گرفت و در مورد سایر دیون و معاملات استقراضی مؤجل که تعلق زیان دیرکرد در سند شرط نشده باشد و همچنین دیوون عنдан مطالبه تعلق زیان دیرکرد مشروط به تقدیم دادخواست یا اظهارنامه و یا صدور اجراییه می باشد و از تاریخ تقدیم دادخواست یا ابلاغ اظهارنامه یا ابلاغ برگ اجرایی محسوب می شود ولی به طور کلی زیان دیرکرد در صورتی تعلق می گیرد که وجه التزامی بین طرفین در ضمن معامله اصلی یا ضمن هر نوع قرارداد و معامله دیگری به طوری که التزام مزبور راجع به معامله اصلی باشد مقرر نشده و بدھکار در صورت دیرکرد به طور مستقیم به تاذیه آن ملزم نگردد به باشد.

تبصره ۵ - هر قراری که در استناد استقراضی به صورت وجه التزام یا طرق دیگر گذارده شود که موجب شود خسارت دیرکرد بیش از صدی دوازده باشد نسبت به مازاد غیر قانونی و بلاائر است در صورتی که در سند بهره یا اجوری کمتر از ۱۲٪ قید شده باشد خسارات دیرکرد به همان میزان اخذ خواهد شد.

تبصره ۶ - در مورد معاملات رهنی بستانکار می تواند از رهن اعراض نماید در صورت اعراض مورد رهن آزاد و عملیات اجرایی بر اساس استناد ذمہ خواهد بود.

تبصره ۷ - در مواردی که مال بدھکار برای استفاده طلب بستانکار معرفی می شود پس از بازداشت و ارزیابی و قطعیت بهای ارزیابی هرگاه بدھکار ظرف دو ماه از تاریخ قطعیت ارزیابی بدھی خود را

نیز دارد با دریافت حقوق اجرایی مال به بستانکار در قبال تمام یا بعض طلب او واگذار می شود.
ترتیب معرفی و بازداشت و ارزیابی و نحوه واگذاری مال و همچنین در صورتی که ارزش مال معرفی
شده بیش از تمام طلب بستانکار و حقوق اجرایی باشد چگونگی واگذاری تمام یا بعض آن به موجب
آیین نامه وزارت دادگستری تعیین خواهد شد.

تبصره ۸ - هرگاه بدهکار یا قائم مقام قانونی او در نیمه اول مهلت هایی که برای استفاده از حق
استرداد در این قانون مقرر شده با بستانکار معامله خود را مستقیماً ختم و نصف نیم عشر اجرایی را
پردازد و یا کلیه دیون و خسارت قانونی بستانکار و نصف نیم عشر اجرایی را در صندوق ثبت تودیع
نماید اجراییه مختوم می گردد و در صورتی که ظرف مهلت مزبور نصف نیم عشر اجرایی کلأً یا بعضًا
پرداخت نشود تمام آن دریافت خواهد شد.

۱۰ - ماده ۳۴ مکرر و تبصره های آن به شرح زیر اصلاح می شود:

ماده ۳۴ مکرر - در کلیه معاملات مذکور در ماده ۳۴ این قانون بدهکار می تواند با تودیع کلیه بدهی
خود اعم از اصل و اجر و خسارت قانونی و حقوق اجرایی نزد سردار استاد رسمن تنظیم کننده سند
مورد معامله را آزاد و آن را با دیگری معامله نماید یا کلیه بدهی خود را در صندوق ثبت یا هر
مرجع دیگری که اداره ثبت تعیین می نماید تودیع و با تسليم مدرک تودیعی به دفترخانه تنظیم کننده
سند موجبات فسخ و فک سند را فراهم کند.

دفاتر استاد رسمن مکلفند وجوده امنی مذکور را بلا فاصله و در صورت انقضای وقت اداری در اولین
وقت اداری بعد به صندوق ثبت تحويل نمایند.

هر بستانکاری که حق درخواست بازداشت اموال بدهکار را دارد نیز می تواند کلیه بدهی موضوع سند
به بستانکار دیگر و نیز حقوق دولت را پرداخت و یا در صندوق ثبت و یا هر مرجع دیگری که اداره
ثبت تعیین می نماید تودیع و تقاضای استیفای حقوق خود را از اداره ثبت بنماید. هرگاه مدت
سندباقی باشد باید حق بستانکار تا آخر مدت رعایت شود.

در صورت صدور اجراییه گواهی اداره اجرا در مورد بالامانع بودن فک و فسخ معامله یا انجام معامله
نیز ضروری خواهد بود.

در کلیه موارد مذکور فوق هرگاه منافع مال مورد معامله حق سکنی یا حقوق دیگری بوده و به
بستانکار منتقل شده باشد باید حق نامبرده تا آخر مدت مذکور در سند رعایت شود.

تبصره ۱ - انتقال قهری حق استرداد به وراث بدهکار موجب تجزیه مورد معامله نخواهد بود.

هرگاه قبل از صدور اجراییه یا قبل از خاتمه عملیات اجرایی کلیه بدهی و خسارت قانونی و حق اجرا در صورت صدور اجراییه از ناحیه احد از وراث مذبور قرار می گیرد. در این مورد اداره ثبت تعیین نمایند تو دفع شود مال مورد معامله در وثیقه وراث مذبور قرار می گیرد. در این مورد هرگاه هر یک از وراث به نسبت سهم الارث بدهی خود را به وراث مذبور به پردازد به همان نسبت از مورد وثیقه به نفع او آزاد خواهد شد.

ترتیب و نحوه وصول طلب وراث پرداخت کننده دین از سایر وراث به موجب آیین نامه وزارت دادگستری خواهد بود.

تبصره ۲ - عملیات اجرایی با صدور سند انتقال یا تحویل مال منقول یا پرداخت طلب بستانکار و اجرای تعهد بدهکار مختومه خواهد بود. در صورتی که مال از طریق حراج به فروش بررسد ختم عملیات اجرایی تاریخ تنظیم صور تمجلس حراج می باشد.

تبصره ۳ - نحوه توقیف حق بدهکار نسبت به مازاد مورد وثیقه و طرز استیفاده حقوقی توقیف کننده به موجب آیین نامه وزارت دادگستری خواهد بود.

تبصره ۴ - کلیه اسناد تنظیمی و اجراییه های صادر قبل از اجرای این قانون تابع مقررات زمان تنظیم سند خواهد بود.

قانون العاق یک تبصره به ماده ۳۴ قانون اصلاح قانون ثبت اسناد و املاک

مصوب ۱۳۵۵,۱۱,۳

ماده واحده - تبصره زیر به عنوان تبصره ۹ به ماده قانون اصلاح ثبت اسناد و املاک اضافه می شود:

تبصره ۹ - در مورد وام های مربوط به طرح های صنعتی و معدنی بانک وام دهنده می تواند ظرف شش ماه از تاریخ ابلاغ اجرایی تقاضای حراج مال مورد رهن یا وثیقه را به نماید، خساه بدهکار تقاضای حراج کرده یا نکرده باشد پس از اتفاقی مدت مذکور مال از طریق حراج به فروش می رسد. حراج باید به میزان کل مبلغ طلب و خسارت و حقوق و عوارض و هزینه های قانونی تا روز حراج شروع شود. در صورتی که خریداری نباشد یک بار دیگر حراج تجدید و بهای مال به وسیله ارزیاب ارزیابی و پس از قطعیت بهای ارزیابی حراج بر مبنای آن شروع می گردد. ترتیب انتخاب ارزیاب همچنین نحوه ارزیابی طبق آیین نامه ای خواهد بود که بنا به پیشنهاد وزارت صنایع و معادن و وزارت

دادگستری و بانک مرکزی ایران به تصویب کمیسیون های دادگستری و صنایع و معادن مجلسین خواهد رسید.

هرگاه بهای ارزیابی بیش از کل طلب و خسارت و هزینه های قانونی تا روز حراج باشد، حراج از کل طلب و خسارت و هزینه های قانونی تا روز حراج شروع می شود و اگر ارزیابی کمتر از میزان کل طلب باشد بانک می تواند تا تعیین نتیجه قطعی حراج درخواست بازداشت سایر اموال مديون را تا میزان پاقیمانده طلب بنماید.

در هر حال هرگاه مال مورد رهن یا وثیقه در حراج بار دوم به فروش نرسد پس از اخذ کلیه حقوق و عوارض و هزینه های قانونی مال مربوط به مبلغ شروع حراج به موجب سند رسمي به بانک واگذار می شود. هرگاه مبلغی از طنین بانک باقی مانده باشد از سایر اموال مديون تا میزان پاقیمانده طلب بانک ارزیابی و پس از قطعیت بهای ارزیابی از طریق حراج به شرح مذکور فوق استفاده طلب بانک خواهد شد. بانک می تواند نظیر سایر مرتضیین با استفاده از حق مقرر در تبصره ۶ از رهن اعراض نموده اموال مديون را اعم از مورد رهن و غیر آن برای استفاده طلب خود معرفی نماید در این صورت نیز اموال به شرح فوق از طریق حراج به فروش رسیده با به بانک واگذار خواهد شد. احراز تخصیص وام به طرح صنعتی یا معدنی طبق ضوابطی خواهد بود که به پیشنهاد بانک مرکزی ایران و تصویب شورای پول و اعتبار تعیین می گردد و متوط به فید آن در سند رسمي مربوط به اخذ وام خواهد بود.

قانون فوق شامل بر یک ماده پس از تصویب مجلس سنای جلسه روز شنبه ۲۲، ۱۳۵۵، ۸، در جلسه روز یکشنبه سوم بهمن ماه یک هزار و سیصد و پنجاه و پنج به تصویب مجلس شورای ملی رسید.

قانون ثبت استناد و احلاک

محبوب ۲۶ اسفند ماه ۱۳۱۰ شمسی (کمیسیون قوانین عدله)

ماده ۳۳ - نسبت به املاکی که با شرط خیار یا به عنوان قطعی با شرط نذر خارج یا به عنوان قطعی با شرط وکالت منتقل شده است و به طور کلی نسبت به املاکی که به عنوان صلح یا به هر عنوان دیگر با حق استرداد قبل از تاریخ اجرای این قانون انتقال داده اعم از اینکه مدت خیار یا عمل

به شرط و به طور کلی مدت حق استرداد منقضی شده یا نشده باشد و اعم از اینکه ملک در تصرف انتقال دهنده باشد یا در تصرف انتقال گیرنده حق تقاضای ثبت با انتقال دهنده است مگر در موارد ذیل که اظهارنامه فقط از منتقل‌الیه پذیرفته می‌شود:

۱ - در صورتی که ملک قبل از تاریخ اجرای این قانون به موجب حکم نهایی به ملکیت قطعی منتقل‌الیه محکوم شده باشد.

۲ - در صورتی که پس از انقضای مدت حق استرداد انتقال دهنده مالکیت قطعی (بدون حق استرداد) انتقال گیرنده را کتبی تصدیق کرده باشد.

(۳) - در صورتی که با شرایط ذیل ملک در تصرف انتقال گیرنده باشد:

الف - در تاریخ اجرای این قانون بیش از پنج سال از تاریخ انقضای مدت حق استرداد گذشته باشد.

ب - قبل از تاریخ اجرای این قانون از طرف انتقال دهنده یا قائم مقام قانونی او بر علیه انتقال گیرنده یا قائم مقام قانونی او راجع به انتقال نه اقامه دعوی شده و نه اظهاریه رسمی یا اعتراض نامه ثبت داده شده باشد.

تبصره ۱ - کلیه معاملات با حق استرداد ولو آنکه در ظاهر معامله با حق استرداد نباشد شامل جمیع مقررات راجعه به معاملات با حق استرداد خواهد بود. اعم از اینکه معامله بین متعاملین محصور بوده و یا برای تأمین حق استرداد اشخاص ثالثی را به ای نحو کان مداخله داده باشند.

تبصره ۲ - در مواردی که مطابق این ماده انتقال دهنده تقاضای ثبت می‌کند باید حق انتقال گیرنده را در تقاضانامه خود قید نماید و این حق در ضمن اعلان با تصریح به اسم طرف ذکر خواهد شد.

((پاورقی: به موجب ماده اول قانون اصلاح قانون ثبت استاد و املاک مصوب ۲۸ دی ماه ۱۳۱۲ شمسی (کمیسیون قوانین عدليه) در دوره نهم فقره ۳ بالا به شرح زیر اصلاح شده است:

ماده اول - فقره ۳ ماده ۳۳ قانون ثبت استاد و املاک مصوب ۲۶ اسفند ماه ۱۳۱۰ به طریق ذیل اصلاح می‌شود:

فقره ۳ - در صورتی که در تاریخ اجرای قانون مصوب ۲۱ بهمن ماه ۱۳۰۸ ملک مورد معامله در تصرف انتقال گیرنده بوده و لاقل پنج سال از انقضای موعده حق استرداد تا تاریخ مزبور گذشته باشد مشروط به دو شرط ذیل:

الف - از انقضای موعده حق استرداد تا تاریخ اجرای قانون بهمن ۱۳۰۸ از طرف انتقال دهنده یا

قائم مقام قانونی او به وسیله عرضحال یا اظهارنامه رسمی اعتراض به مالکیت انتقال گیرنده نشده باشد.

ب - در صورتی که تا تاریخ تصویب این قانون (۲۸ دی ماه ۱۳۱۲) حکم قطعی بر بی حقی انتقال گیرنده یا قائم مقام قانونی او صادر نشده باشد.

قانون اصلاح قانون ثبت استناد و املاک

مصوب ۲۸ دی ماه ۱۳۱۲ شمسی (کمیسیون قوانین عدله)

ماده اول - فقره ۳ ماده ۳۳ قانون ثبت استناد و املاک مصوب ۲۶ آسفند ماه ۱۳۱۰ به طریق ذیل

اصلاح می شود:

فقره ۳ - در صورتی که در تاریخ اجرای قانون مصوب ۲۱ بهمن ماه ۱۳۰۸ منک مورد معامله در تصرف انتقال گیرنده بوده و لاقل پنج سال از انقضای موعد حق استرداد تا تاریخ مذبور گذشته باشد مشروط به دو شرط ذیل:

الف - از انقضاء موعد حق استرداد تا تاریخ اجرای قانون بهمن ۱۳۰۸ از طرف انتقال دهنده یا قائم مقام قانونی او به وسیله عرض حال یا اظهارنامه رسمی اعتراض به مالکیت انتقال گیرنده نشده باشد.

ب - در صورتی که تا تاریخ تصویب این قانون (۲۸ دی ماه ۱۳۱۲) حکم قطعی بر بی حقی انتقال گیرنده یا قائم مقام قانونی او صادر نشده باشد.